

Sagsnr.
2019 - 3976

Doknr.
170522

Dato
22-11-2019

Kommissorium - historisk udredning vedrørende børn, unge og voksne, der som følge af en anbringelse i sær- og åndssvageforsorgens institutioner kan have været udsat for svigt og overgreb

Indledning

Kommissoriet beskriver rammen for den historiske udredning vedrørende børn, unge og voksne, der som følge af en anbringelse i sær- og åndssvageforsorgens institutioner kan have været udsat for svigt og overgreb.

Formål og indhold

Udredningen har til formål at undersøge, om der er børn, unge og voksne, der kan have været udsat for svigt og overgreb, mens de havde ophold i sær- og åndssvageforsorgens institutioner under statens varetægt i perioden 1933-1980.

Den historiske udredning skal søge at beskrive følgende:

- Den historiske kontekst for etablering og udvikling af sær- og åndssvageforsorgen.
- Drift af institutioner, visitation til institutionerne og tilsyn med institutionerne.
- De generelle forhold på de institutioner, som var omfattet af sær- og åndssvageforsorgen i perioden 1933-1980 med særligt fokus på tidsperioden 1950-1980, herunder livsforholdene på institutionerne.
- De berørte målgrupper, som havde ophold i sær- og åndssvageforsorgens institutioner.
- De lovgivningsmæssige rammer for sær- og åndssvageforsorgen, herunder en beskrivelse af de fysiske indgreb, som blev udøvet over for målgruppen inden for rammerne af datidens lovgivning herunder som behandling, og oplevelser og konsekvenser for de berørte målgrupper.

Den historiske udredning skal desuden afdække:

- Udførelsen af statens tilsynsforpligtelse i relation til sær- og åndssvageforsorgens institutioner.
- Evt. svigt og overgreb, som f.eks. fysiske/sekuelle overgreb, psykisk vold, alvorlige mangler ved den lægelige, praktiske eller følelsesmæssig omsorg, som kan

have været blevet påført børn, unge og voksne som konsekvens af datidens lovgivning samt datidens moral, etik og normer på et afsær- og åndssvageforsorgens institutioner.

- Oplevelser, traumer, sekundære traumer og deraf konsekvenser for de berørte børn, unge og voksne, herunder gennem interviews med nulevende personer. I den forbindelse inddrages også perspektivet fra de mennesker, der var ansat på institutionerne.

Eventuelle andre relevante vinkler, der måtte opstå undervejs i arbejdet, og som ønskes inddraget og beskrevet, afklares med Social- og Indenrigsministeriet.

Organisering af den historiske udredning

Den historiske udredning forestås af Danmarks Forsorgsmuseum inden for en tidsperiode på 1-1½ år. Der lægges vægt på, at fagpersonerne, der skal varetage opgaven, har indgående kendskab til sær- og åndssvageforsorgens historie.

Den historiske udredning skal bygge på fagpersonernes generelle viden, relevante historiske kilder samt interviews med nulevende personer, som var involveret i eller berørt af de forhold, som var omfattet af sær- og åndssvageforsorgens institutioner.

Det står fagpersonerne frit for at rådføre sig med relevante institutioner, organisationer m.v. i forbindelse med udarbejdelsen af den historiske udredning.

Iværksættelse af den historiske udredning

Social- og Indenrigsministeren udpeger Danmarks Forsorgsmuseum til at forestå udredningen, der ligeledes indgår kontrakt med museet. Danmarks Forsorgsmuseum forpligtes herunder til at forelægge udredningens foreløbige resultater halvårligt for Social- og Indenrigsministeriet.

Det tilstræbes, at den historiske udredning senest afleveres til regeringen den 1. august 2021 med henblik på efterfølgende offentliggørelse.